

SPORNA PITANJA NAPLATE KOMUNALNE NAKNADE I KOMUNALNOG DOPRINOSA U UPRAVNOM POSTUPKU I UPRAVNOM SPORU

Božidar Horvat, dipl. iur, sudac
Predsjednik Upravnog suda u Osijeku
Osijek

UDK: 342.9(497.5)
Ur.: 26. siječnja 2015.
Pr.: 13. veljače 2015.
Stručni rad

Sažetak

U predmetnom radu autor obrađuje sporna pitanja naplate komunalne naknade i komunalnog doprinosa u upravnom postupku i upravnom sporu i to posebno u odnosu na utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, bez obzira vodi li se postupak na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti. Nadalje, u radu se obrađuju pitanja uvjeta za djelomično ili u potpunosti oslobađanje od plaćanja obveze komunalne naknade i komunalnog doprinosa, kao i rokova u kojima stranka može podnijeti takav prijedlog za oslobađanje, odnosno rokova u kojima javnopravno tijelo donosi Odluku na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti o djelomičnom ili u potpunosti oslobađanju od obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa. Isto tako, u radu se obrađuju i sudska praksa odnosno zauzeta pravna shvaćanja u odnosu na naprijed navedeno u postupcima pred upravnim sudovima koji su se vodili ili se vode u odnosu na naplatu komunalne naknade i komunalnog doprinosa, kao i pitanja zastare naplate komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

Ključne riječi: komunalna naknada, komunalni doprinos, oslobođenje od plaćanja, rokovi, zastara

1. UVOD

Komunalna naknada i komunalni doprinos predstavljaju bitan instrument prikupljanja javnih prihoda općina i gradova kao jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, te se prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa ubrajaju u fiskalno najizdašnije prihode općina i gradova. U trenutno važećem Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi¹ pitanje naplate komunalne naknade definirano je kao posao iz djelokruga općina i gradova kao jedinica lokalne samouprave sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu. U praksi javnopravnih tijela kao i nadležnih sudova pojavili su se problemi odnosno sporna pitanja koja se odnose

¹ Članak 19. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br.: 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 36/09., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12.).

na utvrđivanje i naplatu komunalne naknade i komunalnog doprinosa te posebno u odnosu na oslobođenje od plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa. Pri tome također treba uzeti u obzir da su najvažniji elementi komunalne naknade kao javnog prihoda, kako je navedeno, uređeni Zakonom o komunalnom gospodarstvu² i to u glavi IV. (Prihodi za obavljanje komunalnih djelatnosti), a komunalne djelatnosti navedene su u članku 20. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu³, dok je pravna osnova za naplatu komunalne naknade u Republici Hrvatskoj propisana odredbama članka 22.⁴ do članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Također, na temelju ovlasti iz članka 23. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi, odnosno opći akt kojim se pobliže utvrđuju elementi bitni za izračun komunalne naknade⁵. Odluka sadrži i rokove plaćanja, nekretnine u odnosu na koje se donosi odluka o djelomičnom ili potpunom oslobođenju plaćanja komunalne naknade, razloge oslobođenja, izvore prihoda iz kojih će se namiriti sredstva potrebna za financiranje namjenskih poslova, ako se pojedine korisnike oslobađa od plaćanja komunalne naknade. Iz navedenog proizlazi obvezatni sadržaj odluke o komunalnoj naknadi, te upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u čijoj su nadležnosti poslovi komunalnog gospodarstva donosi rješenje o komunalnoj naknadi, kojim se utvrđuje obveza plaćanja komunalne naknade kao i visina obveze te eventualno oslobođenje od plaćanja za pojedine obveznike, a sukladno odredbama odluke o komunalnoj naknadi.

Nadalje, člankom 32. stavak 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalno gospodarstvo, i to na temelju odluke o komunalnom doprinosu iz članka 31. stavak 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u postupku pokrenutom po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti, dok je stavkom 3. članka 32. Zakona o komunalnom gospodarstvu također izričito propisan obvezatni sadržaj rješenja o komunalnom doprinosu iz stavka 2. članka 32. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Člankom 30. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za javne površine, nerazvrstane ceste, groblja i krematorije te javnu rasvjetu, financira između ostalog, i iz komunalnog doprinosa.

Prema tome, obveza plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa

- 2 Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br.: 36/95., 109/95., 21/96., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 82/04., 110/04., 178/04., 38/09., 79/09., 153/09., 153/09., 49/11., 84/11., 90/11., 144/12., 56/13., 94/13. i 153/13.).
- 3 Člankom 20. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu navedene su djelatnosti komunalne naknade te obuhvaćaju opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, osim odvodnje atmosferskih voda, opskrbu plinom, opskrbu toplinskom energijom, prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada, odlaganje komunalnog otpada, tržnice na malo, obavljanje pogrebnih poslova i obavljanje dimnjačarskih poslova.
- 4 Člankom 22. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu izričito je propisano kako je komunalna naknada prihod proračuna jedinice lokalne samouprave.
- 5 Obvezatni sadržaj odluke o komunalnoj naknadi propisan je odredbom članka 23. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

predstavlja obvezu utvrđenu zakonom, koja nastaje pod uvjetima također propisanih zakonom, a detaljnije razrađeno činjenica zbog kojih se utvrđuje obveza plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, ili se donosi rješenje o oslobođenju, u potpunosti ili djelomice, obveze od plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, utvrđuje se općim aktom jedinica lokalne samouprave (Odluke jedinica lokalne samouprave o komunalnoj naknadi ili Odluke o socijalnoj skrbi objavljene u službenim novinama ili službenom vjesniku jedinica lokalne samouprave) koji je isto tako donesen na temelju zakonske ovlasti jedinica lokalne samouprave. Nadalje, temeljem Zakona o komunalnom gospodarstvu činjenica koja se utvrđuje kao predmet odnosno objekt komunalne naknade jest vlasništvo ili korištenje nekretnine u vezi s kojom jedinice lokalne samouprave obavljaju određene komunalne djelatnosti. Komunalna naknada plaća se za te nekretnine koje se nalaze unutar građevinskog područja naselja jedinice lokalne samouprave kao i za korištenje stambenog ili poslovnog prostora koji se nalaze izvan građevinskog područja naselja, a na kojem se obavljaju najmanje komunalne djelatnosti održavanja javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje su opremljene najmanje pristupnom cestom, objektima za opskrbu električnom energijom i vodom prema mjesnim prilikama te čine sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave.

Kriteriji kojima se utvrđuje iznos obveze jesu korisna površina nekretnine, lokacija nekretnine te vrsta odnosno namjena nekretnine. Odlukom predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave, po donošenju odluke o komunalnoj naknadi, određuje se vrijednost boda izražena u kunama, jednaka mjesečnoj visini komunalne naknade po četvornom metru korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni jedinice lokalne samouprave.⁶

U odnosu na komunalni doprinos, Zakonom o komunalnom gospodarstvu propisano je da komunalni doprinos plaća vlasnik građevne čestice na kojoj se gradi građevina, odnosno investitor s time da obveznik komunalnog doprinosa može uz suglasnost jedinica lokalne samouprave i sam snositi troškove gradnje objekata i uređenja komunalne infrastrukture, a navedeni troškovi priznaju se u iznos komunalnog doprinosa, pod uvjetima utvrđenim pisanim ugovorom s jedinicom lokalne samouprave. Uz navedeno jedinica lokalne samouprave ne plaća komunalni doprinos kada je investitor gradnje objekta i uređaja komunalne infrastrukture. S time da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu kojom se obvezno utvrđuju područja zone u gradu, odnosno općini, ovisno o pogodnosti položaja određenog područja i stupnju opremljenosti objektima i uređajima komunalne infrastrukture, jediničnu vrijednost komunalnog doprinosa po vrsti objekata i uređaja komunalne infrastrukture i po pojedinim zonama, određena u kunama po m³ građevine, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa, opće uvjete i razloge zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa kao i izvore sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa.

Rješenja o komunalnoj naknadi i komunalnom doprinosu predstavljaju upravni

6 Članak 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

akt, u kojem se utvrđuje jesu li ispunjene naprijed navedene činjenice u odnosu na fizičku ili pravnu osobu vlasnika ili korisnika nekretnine kao obveznika komunalne naknade i komunalnog doprinosa te iznos njegove obveze na ime komunalne naknade i komunalnog doprinosa ili eventualno oslobođenje od plaćanja (privremeno, potpuno ili djelomično⁷). Pri tome treba naglasiti da temeljem Zakona o komunalnom gospodarstvu odnos između obveznika komunalne naknade i komunalnog doprinosa i tijela jedinice lokalne samouprave nadležne za utvrđivanje i naplatu komunalne naknade i komunalnog doprinosa predstavljaju pravni odnos koji nastaje temeljem zakona u slučaju ispunjenja zakonom predviđenih činjenica, te se radi o javnopravnom odnosu, dakle odnosu nastalom temeljem zakonske norme, a ne sporazuma sudionika, u kojem odnosu jedan sudionik predstavlja tijelo javne vlasti, te se naplata komunalne naknade i komunalnog doprinosa očituje u javnom interesu jedinice lokalne samouprave odnosno potrebi financiranja komunalnih djelatnosti.

Također, upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u čijem su djelokrugu poslovi komunalnog gospodarstva dužno je voditi evidenciju o visini komunalne naknade (vrijednost boda, koeficijenta zone i koeficijenta namjene), naknade za priključenje i komunalnog doprinosa (jedinичne vrijednosti komunalnog doprinosa za pojedine zone), u jedinicama lokalne samouprave na području županije, te su predviđene novčane kazne odnosno prekršajna odgovornost za odgovorne osobe u jedinici lokalne samouprave koje utroše sredstva komunalne naknade i komunalnog doprinosa protivno njihovoj namjeni.

2. POSTUPAK UTVRĐIVANJA KOMUNALNE NAKNADE I KOMUNALNOG DOPRINOSA I NAPLATA

Kako je naprijed navedeno obveza plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa ili oslobođenje od plaćanja istih utvrđuje se rješenjem o komunalnoj naknadi odnosno komunalnom doprinosu. Postupak donošenja rješenja o komunalnoj naknadi i komunalnom doprinosu upravni je postupak sukladno članku 1. i članku 2. Zakona o općem upravnom postupku. U postupku utvrđivanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa nadležno javnopravno tijelo odnosno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u čijem su djelokrugu poslovi komunalnog gospodarstva primjenjuje Zakon o komunalnom gospodarstvu i opći akt predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave (odluka o komunalnoj naknadi) te odlučuje o pojedinačnom pravu i obvezi. U navedenom rješenju odnosno u izreci istog utvrđuje se obveza uplate točno određenog iznosa na ime komunalne naknade i komunalnog doprinosa u proračun jedinica lokalne samouprave, temeljem naprijed navedenih kriterija. Međutim rješenje se donosi i ako pravna i fizička osoba koja je prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu obveznik komunalne naknade i komunalnog doprinosa, ima pravo na oslobođenje od plaćanja sukladno odluci o komunalnoj naknadi ili komunalnom doprinosu⁸.

7 Članak 22. stavak 7. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

8 Članak 23. stavak 3. i stavak 4. i članak 23. stavak 6. te članak 31. i članak 32. Zakona o komunalnom gospodarstvu

Prema tome, rješenje o komunalnoj naknadi i komunalnom doprinosu donosi se u upravnom postupku koji se sastoji od faze pokretanja postupka, utvrđivanja činjeničnog stanja i meritornog rješavanja sukladno odredbama o općem upravnom postupku. Postupovna pravila u postupku utvrđivanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa te eventualnog izvršenja rješenja o komunalnoj naknadi i komunalnom doprinosu propisana su Zakonom o općem upravnom postupku te je u sudskoj praksi zauzeto pravno shvaćanje⁹ da se u postupku donošenja rješenja komunalne naknade i komunalnog doprinosa primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku kao opći zakon. Iz navedenog proizlazi da nema uvjeta da se u postupku donošenja rješenja o komunalnoj naknadi i komunalnom doprinosu primjenjuje Opći porezni zakon kao specijalni propis odnosno posebni zakon koji uređuje posebni upravni postupak u svezi s utvrđivanjem i naplatom poreza i drugih javnih davanja¹⁰. Uz navedeno potrebno je naglasiti da se izvršenje rješenja o komunalnoj naknadi i komunalnom doprinosu, nakon što su ista stekla svojstva izvršnosti¹¹, provode ako stranka ne postupi sukladno izreci rješenja, odnosno kada obveznik ne ispuni svoju novčanu obvezu prema proračunu jedinice lokalne samouprave na način i u roku kako je to određeno u izreci rješenja.

3. SPORNA PITANJA U PRAKSI

Budući da je odredbom članka 3. stavak 1. točka 1. Zakona o upravnim sporovima propisano da je predmet upravnog spora ocjena zakonitosti pojedinačne odluke kojom je javnopravno tijelo odlučilo o pravu, obvezi ili pravnom interesu stranke u upravnoj stvari (upravni akt) protiv koje nije dopušteno izjaviti redoviti pravni lijek, proizlazi da u upravnom sporu u odnosu na pitanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa, sud ocjenjuje zakonitost provedenog upravnog postupka utvrđivanja obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, kao i zakonitost prvostupanjskog i eventualno drugostupanjskog rješenja jedinice lokalne samouprave, te su se u praksi pojavila sporna pitanja koja se posebno očituju u odnosu na ispunjavanje uvjeta za oslobođenje (u potpunosti ili djelomice) od plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, nadalje pitanja koja se odnose na rok u kojem stranka može staviti prijedlog za oslobođenje od plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, kao i pitanja ništetnosti rješenja jedinice lokalne samouprave o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa te pitanje zastare plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

U odnosu na pitanje utvrđivanja obveze plaćanja komunalne naknade u praksi se kao sporno pitanje, pojavilo pitanje kada nadležno državno odvjetništvo osporava rješenje jedinice lokalne samouprave o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade, navodeći da Općinsko državno odvjetništvo kojemu je dodijeljena

9 Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Us-12075/2010-4 od 4. srpnja 2012.

10 Članak 23. stavak 5. Zakona o komunalnom gospodarstvu upućuje na primjenu propisa o prisilnoj naplati poreza na dohodak, odnosno poreza na dobit prilikom izvršenja rješenja o komunalnoj naknadi

11 Članak 133. Zakona o općem upravnom postupku

nekretnina na korištenje od strane Agencije za upravljanje državnom imovinom (sada Državni ured za upravljanje imovinom) nema obvezu plaćanja komunalne naknade, pri tome uzimajući u obzir da je Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom Republike Hrvatske propisano da su Republika Hrvatska i Državni ured oslobođeni od plaćanja između ostalog i komunalne naknade u odnosu na vlasništvo i upravljanje, te raspolaganje državnom imovinom, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno, kao i da ostala tijela državne uprave nakon predaje državne imovine u obliku nekretnine na upravljanje Uredu prestaju biti obveznici između ostalog i plaćanja komunalne naknade u odnosu na predmetnu imovinu¹². Uz navedeno, kao sporno pitanje u konkretnom slučaju nameće se i pitanje može li državno odvjetništvo biti obveznik plaćanja komunalne naknade odnosno može li jedinica lokalne samouprave obvezati državno odvjetništvo na plaćanje iste. U odnosu na navedeno u sudskoj praksi zauzeto je pravno shvaćanje da se u slučaju dodjele nekretnine na korištenje, u konkretnom slučaju državnom odvjetništvu, isto može utvrditi kao obveznik plaćanja komunalne naknade, ako je u odluci o dodjeli na korištenje nekretnine utvrđeno da je državno odvjetništvo daljnji obveznik plaćanja i komunalne naknade. Iz navedenoga proizlazi da jedinica lokalne samouprave u tom slučaju može sukladno odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu donijeti rješenje kojim utvrđuje državno odvjetništvo obveznikom plaćanja komunalne naknade, budući da Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom Republike Hrvatske propisuje oslobađanje od obveze plaćanja Republiku Hrvatsku i Državni ured, a Uredbom o mjerilima i kriterijima dodjele na korištenje nekretnina za potrebe tijela državne uprave i drugih tijela korisnika Državnog proračuna te drugih osoba¹³, kao i Odlukom o dodjeli na korištenje nekretnine propisano je da tijelo koje je korisnik proračuna, odnosno u konkretnom slučaju državno odvjetništvo, ima obvezu plaćanja komunalne naknade sukladno Odluci o komunalnoj naknadi koju je donijelo predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu¹⁴.

Nadalje, kao sporno pitanje u praksi pokazalo se i pitanje roka u kojem fizička ili pravna osoba koja je obveznik plaćanja komunalne naknade može podnijeti zahtjev za smanjenjem komunalne naknade, pri tome uzimajući u obzir da je Odlukom o komunalnoj naknadi jedinice lokalne samouprave propisano, između ostalog, kako će se pravnim osobama koje se bave proizvodnom djelatnošću pod određenim uvjetima umanjiti obračunata komunalna naknada. Iz navedenog proizlazi da u takvim slučajevima prije svega u Odluci o komunalnoj naknadi jedinica lokalne samouprave, treba biti predviđena mogućnost smanjenja obveze na ime komunalne naknade, što se može smatrati i djelomičnim oslobodenjem od obveze plaćanja komunalne naknade, kao i da je propisan rok u kojem stranka može podnijeti zahtjev za smanjenje komunalne naknade, pri tome cijeneći pravnu narav prihoda komunalne naknade i namjenskog trošenja iste od strane jedinice lokalne samouprave.

Prema tome, ako je Odlukom o komunalnoj naknadi propisano ovlaštenje

12 Članak 19. stavak 1. i 2. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske

13 Narodne novine br.: 127/13.

14 Presuda Upravnog suda u Osijeku poslovni broj: UsI-183/14-7 od 19. travnja 2014. godine.

obveznika plaćanja komunalne naknade da podnese zahtjev za smanjenje odnosno djelomično oslobođenje od plaćanja iste, sporno je smatra li se podnošenje zahtjeva obveznika plaćanja u bilo kojem trenutku, ako rok nije propisan navedenom Odlukom o komunalnoj naknadi, da je zahtjev podnesen u roku.

U svezi s navedenim, potrebno je naglasiti da je temeljem Zakona o komunalnom gospodarstvu predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave nakon donošenja Odluke o komunalnoj naknadi, ovezno za svaku kalendarsku godinu u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja donijeti Program održavanja komunalne infrastrukture za djelatnosti iz članka 19. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Dakle, iz navedenog proizlazi, da se zahtjev za smanjenje komunalne naknade može podnijeti tijekom tekuće godine u kojoj je utvrđena obveza plaćanja komunalne naknade, budući da se prikupljanjem komunalne naknade podmiruju potrebna sredstva za financiranje obavljanja određenih komunalnih djelatnosti, prema godišnjem programu kojeg utvrđuje predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave svake kalendarske godine¹⁵. Stoga je u sudskoj praksi zauzeto pravno shvaćanje da se sredstva komunalne naknade u tu svrhu mogu utvrđivati godišnje te bi se za svakog pojedinog obveznika i rješenje moglo donositi tijekom godine u okviru godišnjeg programa, iako Zakon o komunalnom gospodarstvu propisuje da rješenje o komunalnoj naknadi donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u čijem su djelokrugu poslovi komunalnog gospodarstva za kalendarsku godinu do 31. ožujka tekuće godine, ako se na osnovi odluke predstavničkog tijela mijenja njezina visina u odnosu na prethodnu godinu¹⁶. Prema tome, ako je upravno tijelo jedinice lokalne samouprave obvezniku plaćanja utvrdilo obvezu komunalne naknade za konkretnu godinu (npr. za 2013. godinu) dakle tijekom tekuće godine, upravno tijelo jedinice lokalne samouprave rješenje o obvezi plaćanja komunalne naknade može donijeti do kraja tekuće godine budući da je sukladno shvaćanju sudske prakse riječ o instruktivnom roku, odnosno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave ima obvezu rješenja o komunalnoj naknadi za tekuću godinu donijeti tijekom te godine, upravo zbog naprijed navedene izražene namjenske svrhe trošenja sredstava prikupljenih od komunalne naknade¹⁷. Iz navedenog proizlazi da i obveznik plaćanja komunalne naknade može tijekom cijele tekuće godine u odnosu na koju je utvrđena obveza plaćanja komunalne naknade, podnijeti zahtjev za smanjenje odnosno djelomično oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade.

Međutim, u praksi se pojavilo i pitanje u kojem roku obveznik plaćanja komunalne naknade može podnijeti predmetni zahtjev ako je tijekom tekuće godine (npr. tijekom 2013. godine) stupila na snagu Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o komunalnoj naknadi jedinice lokalne samouprave, koja propisuje da se zahtjev za smanjenje komunalne naknade može podnijeti od 1. siječnja te godine (npr. 1. siječnja 2013. godine), ako su za to bili ispunjeni propisani uvjeti.

15 Članak 21. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

16 Članak 20. stavak 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

17 Presuda Upravnog suda Republike Hrvatske Us-6019/2006-7 od 31. ožujka 2010. godine; presuda Upravnog suda Republike Hrvatske Us-3643/2002-6 od 30. kolovoza 2005. godine.

U konkretnom slučaju zauzeto je pravno shvaćanje da obveznik plaćanja komunalne naknade ima pravnu mogućnost podnijeti zahtjev za smanjenje komunalne naknade za tekuću godinu prilažući podatke odnosno dostavljajući dokaze o uvjetima za smanjenje sve do kraja tekuće godine, odnosno odmah od dana stupanja na snagu Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o komunalnoj naknadi. Odnosno ako je obveznik plaćanja komunalne naknade cijeneći naprijed navedeno, zahtjev za smanjenje komunalne naknade za konkretnu godinu (npr. 2013. godinu) podnio u 2014. godini, smatra se da je predmetni zahtjev podnesen izvan roka, cijeneći pri tome namjensku narav trošenja sredstva komunalne naknade koja je određena godišnje. U takvim se slučajevima može zauzeti pravno shvaćanje da se navedeni rok za donošenje rješenja o komunalnoj naknadi ima smatrati kao rok koji traje do kraja godine u kojoj se rješenje za tu godinu ima donijeti, slijedom čega u istom vremenskom roku i obveznik plaćanja može podnijeti zahtjev za oslobođenjem ili smanjenjem obveze plaćanja komunalne naknade. Međutim nakon proteka konkretne godine, obveznik plaćanja u narednoj godini nema mogućnost podnijeti predmetni zahtjev, iz čega proizlazi da bi se predmetni rok do kraja tekuće godine imao smatrati prekluzivnim rokom.

U praksi se kao sporno pitanje nametnulo i pitanje može li se u upravnom sporu kod ocjene zakonitosti konkretnog rješenja o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa oglasiti ništetim predmetno rješenje jedinice lokalne samouprave o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, ako sud utvrdi da predmetno rješenje nije doneseno sukladno pravilima upravnog postupka, odnosno temeljem odredbi Zakona o općem upravnom postupku, cijeneći naprijed navedeno da je postupak utvrđivanja obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa upravni postupak odnosno da konkretno rješenje o obvezi plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, a nakon provedenog upravnog postupka, predstavlja upravni akt.

Uzimajući u obzir da je Zakonom o upravnim sporovima propisano da na razloge ništetnost pojedinačne odluke i ništetnosti upravnog ugovora sud pazi po službenoj dužnosti¹⁸, u sudskoj praksi zauzeto je pravno shvaćanje da upravni sud u upravnom sporu ukoliko ocjeni da konkretno rješenje o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa (pojedinačna odluka) nije doneseno sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku, može donijeti presudu kojim oglašava ništetim konkretno rješenje jedinice lokalne samouprave o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

Naime, Zakonom o komunalnom gospodarstvu kako je naprijed navedeno propisan je obvezatni sadržaj rješenja o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade odnosno koje sve elemente treba sadržavati rješenje o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade. Tako je propisano da rješenje obvezatno sadrži:

1. iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti,
2. način i rokove plaćanja komunalnoga doprinosa,
3. prikaz načina obračuna komunalnoga doprinosa za građevinu koja se gradi,
4. popis objekata i uređaja komunalne infrastrukture koje će jedinice lokalne samouprave izgraditi u skladu s Programom gradnje objekata i uređaja

18 Članak 31. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima.

komunalne infrastrukture i

5. obvezu jedinice lokalne samouprave o razmjernom povratu sredstava u odnosu na izgrađenost objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz točke 4. i ostvareni priliv sredstava¹⁹.

Isto tako, Zakonom o komunalnom gospodarstvu propisan je i obvezni sadržaj rješenja o utvrđivanju obveze komunalnog doprinosa, pa je tako propisano da predmetno rješenje obvezatno sadrži iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa, prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi, popis i rok izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture te obvezu povrata sredstava ako jedinica lokalne samouprave ne izvrši svoju obvezu.

S obzirom na navedeno, budući da Zakon o općem upravnom postupku propisuje da će se rješenje oglasiti ništetnim ako sadržava nepravilnost koja je po izričitoj zakonskoj odredbi razlog za ništavost rješenja²⁰, te cijeneći da Zakon o komunalnom gospodarstvu propisuje da je ništavo rješenje koje ne sadrži elemente propisane predmetnim Zakonom²¹, u upravnom sporu, a primjerice u svezi s tužbom kojom se traži poništenje rješenja o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa te meritorno rješavanje od strane suda na način da sud oslobodi od obveze plaćanja komunalne naknade ili komunalnog doprinosa obveznika plaćanja, sud može u naprijed navedenim slučajevima oglasiti ništavim rješenje o obvezi plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa ukoliko jedinica lokalne samouprave u predmetnom rješenju o utvrđivanju obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa nije utvrdila neki od obveznih elementa koje rješenje o obvezi plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa mora sadržavati (npr. rješenje ne sadrži popis objekata i uređaja komunalne infrastrukture²²).

Također, u odnosu na umanjene obveze plaćanja komunalne naknade odnosno oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade potrebno je istaknuti da se kao sporno pitanje u praksi pojavljuje i pitanje može li fizička ili pravna osoba koja je obveznik plaćanja komunalne naknade, predmetni prijedlog podnijeti jedinici lokalne samouprave ne samo u tekućoj godini u odnosu na koju se donosi rješenje o plaćanju komunalne naknade, već i godinu ili dvije kasnije. Isto tako sporno je u slučaju promijenjenih okolnosti koje utječu na visinu obveze plaćanja komunalne naknade, kada pravna ili fizička osoba u slučaju nastupanja tih promijenjenih okolnosti može podnijeti prijedlog za umanjene ili oslobođenje obveze plaćanja komunalne naknade.

U svezi s navedenim, u sudskoj praksi zauzeto je pravno shvaćanje da u slučaju nastupanja okolnosti zbog kojih proizlazi osnova umanjene ili oslobođenja od plaćanja komunalne naknade, pravna ili fizička osoba ne može takav prijedlog staviti protekom godinu ili dvije nakon nastupanja tih okolnosti. Naime, ukoliko predmetne okolnosti nastupe u tekućoj godini, prema shvaćanju sudske prakse, pravna ili fizička

19 Članak 24. stavak 2. i stavak 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

20 Članak 128. stavak 1. točka 6. Zakona o općem upravnom postupku.

21 Članak 24. stavak 4. i članak 32. stavak 5. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

22 Presuda Upravnog suda u Osijeku poslovni broj: UsI-881/13-6 od 8. studenoga 2013. godine.

osoba predmetni prijedlog dužna je podnijeti u roku od petnaest dana od činjenice nastalih promjena odnosno u svakom slučaju odmah nakon nastale promjene²³, da bi se o istom moglo odlučiti.

Iz navedenog proizlazi da se u konkretnom slučaju zahtjev koji se odnosi na obvezu plaćanja unatrag dvije ili tri godine u odnosu na godinu za koju je utvrđena obveza plaćanja komunalne naknade ne može podnositi na navedeni način, već je pravna ili fizička osoba, kako je naprijed navedeno, u obvezi odmah ili najkasnije u roku od petnaest dana od dana nastupanja promijenjenih okolnosti dužna o tome izvijestiti jedinicu lokalne samouprave, pri tome svakako uzimajući u obzir da je osnova umanjenja ili oslobođenja od obveze plaćanja komunalne naknade uslijed nastupanja predmetnih okolnosti utvrđena u Odluci o komunalnoj naknadi jedinici lokalne samouprave²⁴. Dakle, ukoliko pravna ili fizička osoba u roku, odnosno u tekućoj godini te do 31. ožujka naredne godine, podnese zahtjev za umanjenje ili oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade, prema shvaćanju sudske prakse takav zahtjev bio bi podnesen u roku i nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave u daljnjem postupku bilo bi obvezno utvrditi jesu li nastupile takove okolnosti, a koje su i utvrđene u konkretnoj Odluci o komunalnoj naknadi jedinica lokalne samouprave, da se u odnosu na pravnu ili fizičku osobu umanja obveza plaćanja komunalne naknade ili da se ista u cijelosti oslobodi od obveze plaćanja komunalne naknade.

Nadalje, u odnosu na obvezu plaćanja komunalne naknade kao sporno pitanje u praksi može se pojaviti i pitanje zastare. Naime, nakon provedenog upravnog postupka, ukoliko pravna ili fizička osoba ne ispuni obvezu plaćanja komunalne naknade pokreće se postupak izvršenja, te izvršno rješenje o komunalnoj naknadi izvršava upravno tijelo u postupku i na način određen propisima o prisilnoj naplati poreza na dohodak, odnosno dobit²⁵.

Sukladno odredbi članka 65. Zakona o porezu na dohodak u svezi s utvrđivanjem, naplatom, povratom poreza, žalbenim postupkom, zastarom i prekršajnim postupkom primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona i Prekršajnog zakona, a odredbama Općeg poreznog zakona propisano je da ako navedenim Zakonom nije drugačije uređeno, na poreznu zastaru primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima²⁶.

Prema tome, budući da komunalna naknada predstavlja povremeno davanje, vrijeme potrebno za zastaru potraživanja, cijeneći naprijed navedeno, propisuje Zakon o obveznim odnosima na način da tražbine povremenih davanja koja dospijevaju godišnje ili u kraćim razdobljima, bilo da se radi o sporednim povremenim tražbinama, kao što je tražbina kamata, bilo da se radi o takvim povremenim tražbinama u kojima se iscrpljuje samo pravo, kao što je tražbina uzdržavanja, zastarijevaju za tri godine od dospjelosti svakog pojedinog davanja²⁷. Iz navedenog proizlazi, a sukladno i pravnom shvaćanju sudske prakse, da se u odnosu na pitanje zastare komunalne naknade

23 Članak 22. stavak 6. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

24 Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: Us-9983/2011-5 od 23. svibnja 2013. godine i presuda Upravnog suda u Zagrebu, poslovni broj: UsI-3539/12-11 od 16. svibnja 2013. godine.

25 Članak 20. stavak 5. Zakona o komunalnoj naknadi.

26 Članak 94. stavak 11. Općeg poreznog zakona.

27 Članak 226. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima.

kao povremenog davanja ima primijeniti trogodišnji zastarni rok, a ne petogodišnji zastarni rok, koji je u pojedinim slučajevima utvrđivalo nadležno upravno tijelo²⁸.

U odnosu na sporna pitanja u praksi u svezi s komunalnim doprinosima zauzeto je pravno shvaćanje da kada je člankom 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano kako obveznik komunalnog doprinosa može uz suglasnost jedinice lokalne samouprave i sam snositi troškove gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture te da se istom ti troškovi priznaju u iznos komunalnog doprinosa, pod uvjetima utvrđenima pisanim ugovorom s jedinicom lokalne samouprave, potrebno je postojanje konkretnog ugovora kojim se utvrđuju naprijed navedene činjenice. Sukladno navedenom članku 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odnosno, predmetnim pisanim ugovorom mora biti regulirano da je obveznik komunalnog doprinosa, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave, sam snosio troškove gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, koji su za predmetnu parcelu nesporno izgrađeni, s time da u takvim slučajevima nije odlučno je li obveznik plaćanja eventualno podnio zahtjev za oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, cijeneći da se radi o donošenju rješenja o komunalnom doprinosu po službenoj dužnosti, a ne o upravnom postupku pokrenutom na zahtjev stranke, a radi oslobodjenja od plaćanja komunalnog doprinosa. Također u pravnoj praksi zauzeto je shvaćanje da je investitor obveznik plaćanja komunalnog doprinosa i ako je komunalna infrastruktura koja se vezuje uz njegovu parcelu u cijelosti izgrađena, jer se sredstva komunalnog doprinosa koriste za građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture na cijelom području općine odnosno grada i to sukladno Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru (presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Us-12327/2006-4 od 11. ožujka 2010. godine i presuda Upravnog suda u Osijeku poslovni broj: UsI-1027/14 od 20. studenog 2014. godine).

Nadalje, kao sporno pitanje pojavilo se i pitanje je li obveznik plaćanja komunalnog doprinosa obvezan platiti komunalni doprinos iako su isti već prethodno platili prijašnji vlasnici nekretnine za koju se utvrđuje obveza plaćanja komunalnog doprinosa, a novi vlasnici podnijeli su potpuno novu projektnu dokumentaciju i novi zahtjev za izdavanje rješenja o uvjetima građenja, dok prijašnji vlasnici predmetne nekretnine, odnosno zemljišta nisu započeli s gradnjom objekta po prijašnjem rješenju o uvjetima građenja i rješenju o komunalnom doprinosu. U takvim slučajevima zauzeto je pravno shvaćanje, a primjenom odredbe članka 31. stavak 8. Zakona o komunalnom gospodarstvu, da se pri donošenju rješenja o komunalnom doprinosu utvrđuje činjenica mijenja li se novim aktom obujam građevine u odnosu na građevinu za koju je već ranije plaćen komunalni doprinos, te ako je obujam građevine jednak ili manji u odnosu na onaj za koji je već plaćen komunalni doprinos, na istoj čestici nema obveze plaćanja komunalnog doprinosa, jer bi u suprotnom troškovi izgradnje objekta i uređaja komunalne infrastrukture bili plaćani dva puta, dok sama činjenica podnošenja nove projektne dokumentacije ili novog zahtjeva za izdavanje rješenja u uvjetima građenja ne predstavlja odlučnu činjenicu za donošenje novog rješenja o obvezi plaćanja komunalnog doprinosa (presuda Upravnog suda u Osijeku poslovni broj: UsI-872/14-11 od 29. rujna 2014. godine i presuda Upravnog suda u Osijeku

28 Članak 225. Zakona o obveznim odnosima.

poslovni broj: UsI-421/14-9 od 27. svibnja 2014. godine).

U svezi sa zastarom komunalnog doprinosa u praksi je zauzeto pravno shvaćanje da se Opći porezni zakon primjenjuje tek u postupku izvršenja rješenja o komunalnom doprinosu sukladno članku 32. stavak 7. Zakona o komunalnom gospodarstvu, a ne i u postupku utvrđivanja obveze plaćanja komunalnog doprinosa. Zog toga je u upravnom postupku i u upravnom sporu neosnovano pozivanje stranke na Opći porezni zakon i Zakon o obveznim odnosima u odnosu na postupak utvrđivanja obveze plaćanja komunalnog doprinosa, budući da Zakonom o komunalnom gospodarstvu nije propisan prekluzivni rok nakon kojeg se ne bi mogla utvrditi obveza plaćanja komunalnog doprinosa koja nije bila utvrđena. Također je zauzeto pravno shvaćanje da se u svezi sa zastarom izvršenja rješenja kojim je određeno plaćanje komunalnog doprinosa primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku (presuda Upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Us-9838/2004-4 od 1. listopada 2008. godine, presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Us-1045/2009-6 od 29. veljače 2012. godine i presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Us-6037/2010-6 od 7. studenog 2012. godine).

4. ZAKLJUČAK

Slijedom svega navedenog, u odnosu na komunalnu naknadu i komunalni doprinos može se zaključiti da komunalna naknada i komunalni doprinos predstavljaju gotovo najvažnije instrumente financiranja jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, ali se isto tako može postaviti i pitanje je li komunalnu naknadu i komunalni doprinos ispravnije definirati kao porez ili kao korisničku naknadu, uzimajući u obzir postupak utvrđivanja obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa, odnosno uvjete i postupak djelomičnog ili potpunog oslobođenja od obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

U kontekstu navedenog, potrebno je istaknuti da se u odnosu na komunalnu naknadu i komunalni doprinos postavlja i pitanje primjene Općeg poreznog zakona u odnosu na Zakon o komunalnom gospodarstvu koji propisuje postupak utvrđivanja obveze komunalne naknade i komunalnog doprinosa odnosno postupak naplate komunalne naknade i komunalnog doprinosa, cijeneći činjenicu da se komunalna naknada i komunalni doprinos mogu definirati i kao pojam „poreza“, ali isto tako i kao pojam drugog javnog davanja²⁹.

Pri tome treba uzeti u obzir i relativno malen broj odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje uređuju prava i obveze sudionika predmetnog odnosa, pri čemu Zakon o komunalnom gospodarstvu predstavlja u odnosu na pitanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa *lex specialis* odnosno posebni propis, a u odnosu na primjenu Općeg poreznog zakona, koji bi predstavljao odnosno imao značenje općeg propisa u svezi s pitanjem komunalne naknade i komunalnog doprinosa (*lex generalis*)³⁰.

29 Članak 2. Općeg poreznog zakona

30 Vidi: Žunić Kovačević, Nataša; Gadžo, Stjepan; Komunalna naknada u RH i njezino pozicioniranje u odnosu na teoretske i normativne koncepte financijskog prava; Zbornik

Nadalje, potrebno je za istaknuti da pretpostavku za utvrđivanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa u odnosu na obveznika plaćanja iste predstavlja donošenje Odluke o komunalnoj naknadi jedinice lokalne samouprave odnosno Odluke o komunalnom doprinosu, sukladno naprijed navedenim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Naime jedinica lokalne samouprave samostalno utvrđuje uvjete odnosno pretpostavke za donošenje rješenja o visini komunalne naknade i komunalnog doprinosa, kao i uvjete i pretpostavke za djelomično ili u cijelosti oslobađanje obveznika od plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

U samoj praksi postupanja upravnih sudova odnosno u zauzimanju pravnih shvaćanja u upravnim sporovima koji su se vodili, odnosno koji se vode u odnosu na pitanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa, proizlazi da su se kao sporna pitanja nametnuli pitanje roka u kojem jedinica lokalne samouprave ima obvezu donijeti rješenje o komunalnoj naknadi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu, kao i temeljem navedenog pitanje u kojem roku obveznik plaćanja komunalne naknade, odnosno pravna ili fizička osoba može podnijeti zahtjev za oslobođenje u potpunosti komunalne naknade ili za umanjenje odnosno djelomično oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade, (pitanje prekluzivnih ili instruktivnih rokova), kao i pitanja donošenja novog rješenja o komunalnom doprinosu u slučaju podnošenja nove dokumentacije novih vlasnika, a za nekretninu za koju je već plaćen komunalni doprinos, odnosno pitanje postojanja pisanog ugovora iz kojeg proizlazi da je obveznik komunalnog doprinosa uz suglasnost jedinice lokalne samouprave sam snosio troškove gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, koji su za predmetnu nekretninu nesporno izgrađeni, o čemu je već naprijed navedeno.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, potrebno je raspraviti, a zbog svih naprijed navedenih spornih pitanja u praksi, je li potrebno pristupiti izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu ili donošenju novog Zakona o komunalnom gospodarstvu, a u odnosu na pitanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa kao prihoda jedinica lokalne samouprave, pri čemu bi se detaljnije razradili svi instituti koji bi se odnosili na sam upravni postupak utvrđivanja obveze plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa kao i donošenja rješenja o visini komunalne naknade i komunalnog doprinosa, te postupak izvršenja predmetnih rješenja o naplati komunalne naknade i komunalnog doprinosa, i to na način da Zakon o komunalnom gospodarstvu jedinstveno uređuje cjelokupni postupak utvrđivanja i naplate komunalne naknade i komunalnog doprinosa i to kao poseban propis (*lex specialis*).

Summary

**ACTUAL PROBLEMS OF THE COLLECTION OF THE
MUNICIPAL FEE AND MUNICIPAL CONTRIBUTION
IN THE ADMINISTRATIVE PROCEDURE AND
ADMINISTRATIVE DISPUTE**

In this paper, the author deals with the issue of collecting the municipal fee and municipal contribution in the administrative procedure and administrative dispute, especially in relation to determining the obligation of municipal fee and municipal contribution payment, regardless if the procedure is conducted on motion of the party or ex officio. Furthermore, the paper discusses the requirements for a partial or complete exemption from the obligation of municipal fee and municipal contribution payment, as well as deadlines in which the party may submit a proposal for exemption, i.e. deadlines in which the public authority reaches a Decision on motion of the party or ex officio regarding the partial or full exemption from paying the municipal fee and municipal contribution. Also, the paper discusses jurisprudence i.e. court decisions in relation to the aforementioned in procedures before administrative courts which were conducted or are being conducted in relation to the payment of the municipal fee and municipal contribution, as well as questions of the statute of limitation for collecting the municipal fee and municipal contribution.

Key words: *municipal fees, municipal contributions, exemption from payment, deadlines, statute of limitation.*

Zusammenfassung

**STREITFÄLLE DER ERHEBUNG VON
KOMMUNALGEBÜHREN UND KOMMUNALBEITRÄGEN
IN DEM VERWALTUNGSVERFAHREN UND DER
VERWALTUNGSSTREITIGKEIT**

Die Arbeit bespricht die Streitfälle der Erhebung von Kommunalgebühren und Kommunalbeiträgen in dem Verwaltungsverfahren und der Verwaltungsstreitigkeit, insbesondere bezüglich der Feststellung der Verbindlichkeit von Zahlung der Kommunalgebühren und Kommunalbeiträge, ungeachtet dessen, ob das Verfahren auf Antrag der Partei oder von Amts wegen eingeleitet wird. Die Bedingungen für die teilweise oder ganze Befreiung von der Zahlung der Kommunalgebühr und des Kommunalbeitrags sowie die Fristen, in denen die Partei die Befreiung beantragen kann, beziehungsweise die Fristen, in denen die öffentlich-rechtliche Körperschaft auf Antrag der Partei oder von Amts wegen die Entscheidung trifft, dass man teilweise oder ganz von der Zahlung der Kommunalgebühr und des Kommunalbeitrags befreit wird,

werden bearbeitet. Ebenfalls wird die Rechtsprechung in Verfahren, welche bezüglich der Erhebung von Kommunalgebühren und Kommunalbeiträgen sowie bezüglich der Verjährung der Zahlung von Kommunalgebühren und Kommunalbeiträgen vor den Verwaltungsgerichten geführt worden sind oder geführt werden, bearbeitet.

Schlüsselwörter: *Kommunalgebühr, Kommunalbeitrag, Befreiung von der Zahlung, Fristen, Verjährung.*

Riassunto

QUESTIONI CONTROVERSE CIRCA IL PAGAMENTO DELL'INDENNIZZO COMUNALE E DEL CONTRIBUTO COMUNALE NEL PROCEDIMENTO AMMINISTRATIVO E NEL PROCESSO AMMINISTRATIVO

Nel presente lavoro l'autore tratta le controverse questioni del pagamento degli indennizzi comunali e del contributo comunale nel procedimento amministrativo e nel processo amministrativo con particolare attenzione per l'accertamento dell'obbligo di pagamento dell'indennizzo comunale e del contributo comunale, a prescindere che il procedimento abbia luogo su richiesta di parte o d'ufficio. Ancora, nel lavoro si trattano le questioni dei presupposti per l'esenzione parziale o totale dal pagamento dell'indennizzo comunale e del contributo comunale, come pure i termini nei quali la parte può presentare richiesta di esenzione, ovvero i termini nei quali l'ente pubblico decide su richiesta di parte o d'ufficio sull'esenzione parziale o totale dall'obbligo di pagamento dell'indennizzo comunale e del contributo comunale. Altresì, nel contributo si tratta della giurisprudenza, o meglio dell'interpretazione giurisprudenziale data nei sopra menzionati procedimenti dinanzi ai tribunali amministrativi conclusi o ancora pendenti e relativi al pagamento dell'indennizzo comunale e del contributo comunale, come pure le questioni della prescrizione dei pagamenti degli indennizzi comunali e del contributo comunale.

Parole chiave: *indennizzo comunale, contributo comunale, esenzione dal pagamento, termini, prescrizione.*

